

סרטים

קספר האחר

נוסע לאמריקה

כאשר שואלים את הבמאי הגרמני וורנר הרצוג, מדוע עשה את סרטו סטרושק, הוא משיב, שהרגיש את הצורך לרדת ל"עומק דמותו של ברונז אס", האיש המזוהה, שהופיע בתפקיד ראשי בסרט אחר של הרצוג, הסתורין של קספר האחר. לכאורה, זוהי סיבה מתקבלת מאד על הדעת, כחתהשב בזהותו יוצאת-הדופן של השחקן, שביילה לסירוגין 22 מתוך 46 שנות חייו, בתוך מוסדות לטיפול במפגרי רים בשיכלם, או בין כותלי הכלא, הוא נראה כאדם החי בעולם פרטי משלו ור מתקשה להסתדר עם הקורה סביבו ועם התנהגות האנשים אליו. באותה מידה קשה לאחרים להשלים עם צורתו ועם תגובותיו של ברונז אס.

הרצוג, שהלך שבי אחר דמות זו, טוען שבקספר האחר, התבקש ברונז גלם דמות שהתייחסה למציאות כאילו זו חלק מן העולם הדמיוני שלה. בסטרושק, לער

מת זאת, "הוא צריך להתמודד עם המציאות, ללא כחל ושרק".

אבל יחסים בין במאי לשחקן, ויהיה זה במאי מבריק ביותר ושחקן מפתיע ביותר, הם בעלי עניין מוגבל, אם אין בהם משהו הנוגע גם לשאר הבריות, זולת השניים. אילו עסק סטרושק רק בנפשו ובמנהגיו של ברונז אס, היה יכול אולי, להיות סרט תיעודי על האיש עצמו. אך זה נעשה כבר קודם, עליידי במאי גרמני אחר, בשם לוז אייזנהולץ. אבל הרצוג, שגילה בסרט זה את השחקן, השתמש למעשה בחומר שהיה בידו, כדי להמשיך ולדבר לא רק על נפש האיש יוצא-הדופן, אלא על הנושאים שהעסיקו אותו תמיד. לכן, יתכן שסטרושק הוא סרט על ברונז אס, כדברי הרצוג, אבל זהו גם סרט על איסובלנות, על חוסר שוויון בין בני-אדם, על התעללות והכניסות יצורי אנוש למגירות מקוטלגות, על חלומות שאינם מתגשמים ועל אלימות הממוקמת, שאינה נופלת בעוצמתה, ואולי אף עולה, על אלימות האגרוף.

"האם זה אני?" הסרט מתחיל עם שיחורו של ברונז סטרושק (כמובן ברונז אס) מן הכלא בברלין, ממשיך בנסיגות תיו לשוב לחיים נורמליים בביתו, יחד

ברונז אס, ושייץ שודדים מספרה אכזבות מעבר לים

במאי ורנר הרצוג ללמוד את השחקן

של ברונז, ומכים את היצאנית לשעבר מכות נמרצות. אז מחליטים השלושה לנצל הזמנה מצד נכדו של הישיש, ולנסוע לאמריקה, ארץ האפשרויות.

באמריקה, נדמה לכאורה, שהכל יסדר על הצד הטוב ביותר. ברונז עובר במוסכו של הנכד, אווה היצאנית הופכת מלצרית בפונדק דרכים והישיש מתהלך מלא התפעלות מן המציאות החדשה. הם רוכשים בית, מקרר חשמלי וטלוויזיה ציבעונית — הכל בתשלומים.

את נופי האספלט והבטון המלוכלך של ברלין מחליפים בארץ החדשה מרחבים פתוחים, אינסופיים. עולם חדש נפתח בפני השלושה, אלא שגם בו, האנשים הם כמו בעולם הישן. שני איכרים חורגים שים אדמתם חמושים ברובים, כדי לשי מור פן יעז אחד מהם לחרוג ולו באמה אחת, אל שיטחו של השני. רוצח מיס תורי מחסל אנשים בזה אחר זה, ואיש אינו מתרגש, אם הבריונים אינם באים להשחית את ביתו, באים פקיד הבנק להחרים אותו, כשהתשלומים אינם מגיעים בזמן. וכיצד יכולים הם להגיע בזה, וזמן, כאשר הדרך היחידה לעמוד בהם, היא להחזיר את אווה אל המידרכות?

השלישייה מתפרקת. אווה מבקשת פרי טיות, ובוזה תם סיפור האהבה המוצנע שלה עם ברונז. אחריו היא נוסעת עם אחד מנהגי המשאיות הסועדים בפונדק, למדוד את היבשת החדשה לאורכה ולרוחבה. ברונז והישיש נוטלים ל

רובה ציד, שודדים מיספרה, ובמסע מעטות שמצאו בקופה. מיצרכים בסופרמרקט והכחוש (קלמנס שייץ) יון בקספר שוטרס

עם שכן ישיש ששמר על דירתו, ויצאנית שמנסה לחדול מעיסוקה, הכסרורים שלה מתעללים בשלושה, הורסים את דירתו

שחקנית לסלי-אן דאון איך בנויה אשה?

בתימה, יותר מאשר בצניעות: "חשבתם שאנשים כבר יודעים איך בנוי גוף ה"אשה", היא משכה בכתפיה וחתמה על החווה. על כך היא בהחלט לא מצטערת. הן מפני שהמבקרים שמו לב אליה יותר מאשר לאוליבייה, והן משום שלדבריה, "חצי שעה במחיצתו של אוליבייה, שקר לה כנגד שנת לימוד באקדמיה לדרמה".

ומשרתים, חשה שהיא אכן בדרך הטובה. הסוכנים, אומנם, רמזו שכדאי לה ללמוד קצת מישחק, לפני הצעד הבא, אבל כאשר הצעד הבא, הופעה לצד סלרס בפנתר הוורוד, הגיעה ללא שיעור דרמה אחד, חדלו מייד להציק לה. משנדרשה להסיר את בגדיה, כדי להור פיע בסרט לצד אוליבייה, היא הגיבה

הליידי מתפשטת

העובדה שמן הקהל הישראלי נגד זולת, פעמים רבות, ההזדמנות לערוך היכרות לפי סדר כרונולוגי עם כוכבים שונים הצצים על שמי רקיע הבידור, מר נעת ממנו את ההנאה שבמעקב אחר הבדיחות הפרטיות של הקולנוע. לדוגמה, לסלי-אן דאון, אומנם, חדי העין יכלו להבחין בה, כשגילמה דמות מרגלת סובייטית, בהרפתקה הקודמת של הפנתר הוורוד, שם התאהבה בסופו של דבר בפיטר סלרס, למרות כל השלומיאליות שגילה בגלמו את דמותו של ה"מפקח קלוז". אולם בתשומת לב של ממש, זכתה הגברת הצעירה בת ה-24, רק אחרי במטי כשהולבשה בבגדים אופנתיים מאד, שעיקר מעלתם בכך, שניתן להסירם ב"מינימום של זמן ובמכסימום של יעילות, והגברת, אכן הסירה אותם בנדיבות רבה, למען שניים מכוכבי הסרט (טומי לי ג'נס ורוברט דובאל), ואם לא עשתה זאת גם למען השלישי, לורנס אוליבייה, הרי זה משום שאוליבייה הישיש רחוק בסרט לכיסא גלגלים, וחוז' מכוח רצון עז, קשה לזקוף דבר אחר לזכותו. אחרי הצ'חה כזאת אצל הגברים, ואחרי שהראתה לעולם ומלואו מה היא סיבת התעללות, נחשבת כבר לסלי-אן, שנבחרה פעם כ"מלכת הנעורים של בריטניה", כוכבת של ממש.

רק השבוע, לכשתתחיל הטלוויזיה הישראלית לשדר סידרה בריטית ישנה בשם על אדוניס ומשרתים (התופסת את מקום האחים), אפשר יהיה להבין את הר טעם שבבחירת לסלי-אן דאון לתפקיד החושפני. בסידרה היא מגלמת את אחת מבנות האצולה הבריטיות, ההדורות, ה"מטופחות והמתוחכמות. זוהי נערה מן הסוג, שסופר כמו הארולד רובינס, מחבר במטי, היה רוצה להפשיט, כדי להורידה מן האולימפוס.

בלי

שעורים

סלי-אן דאון לא התנגדה, אולי משום שבעצם, היא כלל אינה אחת מבנות האצולה של בריטניה, אלא בת למישפחה דלת אמצעים, שנשלחה בגיל 15 לשיעורי דוגמנות, מתוך תיקווה שתור כל להביא פרנסה נוספת הביתה. אביה, צבע במיקצועו, פיקק ביצילות הרעיון, אבל למולה של הצעירה, פגשה בקורס סוכנה, שהשיגה עבורה, עבודה, תחילה בסירטוני פירסומת ואחריו ככמה סר"טים בריטיים מסוג ג' ושאותם היא מקווה לשכוח עד מהרה.

כאשר, בגיל 19, קיבלה את תפקיד ג'ורג'ינה וורסלי בסידרה על אדוניס